

Số: 03/TB-TT&BVTV

. Tân Châu, ngày 19 tháng 02 năm 2024

THÔNG BÁO

(Tình hình dịch hại trên lúa hiện nay đến cuối vụ Đông Xuân 2023 - 2024)

Căn cứ vào cơ cấu giống lúa trên địa bàn, giai đoạn sinh trưởng lúa ngoài đồng, diễn biến thời tiết sau tết Nguyên đán, qua công tác thăm đồng điều tra phát hiện diễn biến dịch hại đang phát triển trên đồng ruộng và qua theo dõi bẫy đèn. Trạm dự báo tình hình dịch hại từ nay đến cuối vụ Đông Xuân 2023-2024 như sau:

Rầy nâu: Đợt tiếp theo bắt đầu nở từ ngày 23/02/2024 (tức 14 tháng giêng) và nở rộ vào khoảng 28/02/2024 (tức 19 tháng giêng). Rầy tiếp tục nhân mật số, phát sinh, phát triển trên trà lúa làm đòng đến chín, cục bộ có ruộng mật số cao trên 2.500 con/m², nhất là những ruộng sử dụng nhiều thuốc trừ sâu giai đoạn đầu vụ. Bà con nông dân cần đi thăm ruộng thường xuyên, nếu thấy ruộng có rầy dưới 3 con trên tép lúa, thì không cần phun thuốc. Khi ruộng có rầy mới nở mật số lớn hơn 3 con trên tép, thì chờ cho rầy chuyển từ màu trắng sang vàng nhạt mới phun thuốc diệt trừ. Thuốc trừ rầy như Pexena 106 SC, Benevia 100 OD, Movento 150 OD, SK ENSPRAY 99EC, ANTILUGENT 555 WP, KATELUX 250 EC, OSHIN 20 WG, APPLAUD 10WP, CHESS 50 WG,... (Lưu ý khi phun thuốc trừ rầy cần cho nước vào ruộng và phun đủ lượng nước từ 40-60 lít nước/1.000 m²)

Rầy phấn trắng (bọ phấn): Hiện xuất hiện trên diện rộng, các trà lúa ở giai đoạn đẻ nhánh đến đòng trở bọ phấn đang gây hại với mật số phổ biến từ 2.500 - 3.000 con/m², cục bộ một số nơi với mật số trên 6.000 con/m². Rầy phấn trắng tiếp tục phát triển mạnh đến cuối vụ lúa.

Khi đi thăm ruộng bà con cần đi xuống ruộng và khi vào quan sát thấy có những con nhỏ như hạt tằm màu trắng bay lên trên đọt lúa, trông giống như “bột phấn”. Quan sát trên bẹ và mặt dưới lá lúa thấy có những con ấu trùng bọ phấn nhỏ như hạt tằm mẫn, hơi dẹp hình ô van, màu trắng hơi trong đến trắng đục, bám sát vào phần bẹ hoặc mặt dưới lá lúa và không di chuyển. Khi bị bọ phấn trắng tấn công ruộng có triệu chứng điển hình là lá lúa bị vàng từ phân nửa trên và chết dần từ trên chóp lá xuống, các lá bên dưới bị vàng trước, cây lúa còi cọc phát triển kém, những nơi bị nặng làm cho lúa vàng đỏ từng chòm đóm dần dần chết khô đi.

Thuốc trừ bọ phấn trắng giống như thuốc trừ rầy nâu. Đối với ruộng bị bọ phấn trắng tấn công nặng, lúa bị vàng nhiều, sau khi phun thuốc trừ bọ phấn trắng cần phun thêm phân bón lá giúp cho cây lúa mau phục hồi.

Muỗi hành (Sâu nâu): Hiện gây hại mức nhẹ, cục bộ nhiễm trung bình ở các giống lúa thơm như Jasmin85, Đài thơm 8, OM 5451,... từ giai đoạn lúa đẻ nhánh đến đòng trổ. Bà con không cần phun thuốc trừ muỗi hành, vì hiện nay lúa trên đồng đã lớn khi xử lý thuốc không đem lại hiệu quả, làm chết thiên địch, mất cân bằng hệ sinh thái dẫn đến dịch hại dễ bùng phát. Cần bón phân cân đối, đầy đủ giúp cây lúa phát triển tốt, phát triển chồi để bù lại số chồi bị muỗi hành tấn công.

Bệnh đạo ôn: Tấn công trên trà lúa đẻ nhánh, làm đòng đến trổ chín. Giai đoạn trổ chín làm gãy cổ gié, cổ bông và lem lép hạt. Lúa ở giai đoạn trước trổ chỉ tiến hành phun thuốc khi ruộng đã có vết bệnh đạo ôn xuất hiện trên lá.

Đối với lúa đang ở giai đoạn trổ thì nên phun ngừa bệnh đạo ôn cổ bông trước khi trổ 7-10 ngày và sau khi trổ 7-10 ngày. Thuốc đặc trị bệnh đạo ôn như: Filia, Beam, Dista-gol, Tridozole, ...

Bệnh cháy bìa lá (do vi khuẩn): Bệnh gây hại ở giai đoạn trà lúa làm đòng đến trổ đều. Bệnh làm cho lá lúa bị cháy khô một bên nếp lá hoặc hai bên nếp lá, nhưng phần còn lại vẫn giữ màu xanh, bệnh nặng từ xa nhìn vào thấy cháy khô chóp lá lúa. Thuốc trị bệnh đạo ôn Starner, Totan, Physan, Xantocin, Anti-xo, ...

Bệnh Vàng lá chín sớm: Xuất hiện và gây hại trên trà lúa ở giai đoạn trổ chín; lúa nhiễm bệnh ở mức độ nhiễm nhẹ đến trung bình, cục bộ có thể có ruộng nhiễm nặng ở những chân ruộng cặp bờ vườn, ruộng bón thừa đạm,... Tốc độ phát triển của bệnh vàng lá chín sớm từ nay đến cuối vụ rất nhanh và gây hại nặng, bà con cần kiểm tra ruộng thường xuyên, xử lý thuốc ngăn chặn ngay khi bệnh mới xuất hiện. Thuốc phòng trị bệnh vàng lá chín sớm như Ridomil gold, Curzate M8, Amistar, Famertil, Strepgold, AC-Bosca...

Ngoài ra còn có đối tượng khác tấn công trên cây lúa nhưng mật số không cao như sâu cuốn lá, khi phun thuốc phòng trị các đối tượng này không đem lại hiệu quả kinh tế.

Trước tình hình trên Trạm Trồng trọt và Bảo vệ thực vật đề nghị bà con nông dân thực hiện một số biện pháp như sau:

- Thứ nhất, thường xuyên thăm đồng kiểm tra tình hình phát triển cây trồng, tình hình dịch hại, để có biện pháp xử lý kịp thời. Khi thăm đồng cần kiểm tra nhiều vị trí khác nhau trên ruộng, kiểm tra cây lúa từ gốc đến ngọn.

- Thứ hai, bón phân cân đối theo nhu cầu từng giai đoạn sinh trưởng cây lúa, tránh bón thừa đạm làm cây mềm yếu sâu bệnh dễ tấn công.

- Thứ ba, áp dụng các biện pháp canh tác lúa theo 1 phải-5 giảm, IPM, SRP....

- Thứ tư, là thực hiện bảo vệ thiên địch bằng cách không phun thuốc trừ sâu, rầy quá sớm khi mật số sâu hại còn thấp chưa gây ảnh hưởng lớn đến cây trồng.

- Thứ năm, khi cần phải xử lý dịch hại bằng thuốc hóa học thì chọn các loại thuốc đặc trị đối tượng cần phòng trị, khi sử dụng thuốc bảo vệ thực vật phải tuân thủ nguyên tắc 4 đúng “đúng thuốc, đúng liều lượng, đúng lúc và đúng cách”.

Theo đánh giá của Trạm vừa qua bà con đã phun thuốc rầy nhưng ruộng vẫn bị cháy rầy chòm đóm, do các nguyên nhân: chọn gốc thuốc đã bị rầy kháng, phun thuốc không đúng thời điểm, phun lượng nước quá ít nên thuốc không xuống tới gốc lúa, phun không giáp lối gây cháy những nơi không có thuốc. Vì vậy bà con cần khắc phục các nguyên nhân trên để phun trừ rầy đạt hiệu quả cao.

Trạm Trồng trọt và Bảo vệ thực vật thông báo đến nông dân biết để chủ động thực hiện, nhằm bảo vệ thắng lợi vụ lúa Đông Xuân 2023-2024./.

Nơi nhận:

- Chi Cục TT&BVTV;
- TT. thị Ủy, HDND, UBND;
- PCT. Đặng Văn Nê;
- Phòng Kinh tế;
- Đài Phát Thanh TX (hỗ trợ phát trên đài);
- Các thành viên BCĐ PTDH trên lúa;
- Hội Nông dân thị xã (hỗ trợ tuyên truyền).
- Trạm Khuyến nông;
- UBND, nhân viên TT&BVTV các xã, phường;
- Lưu VT.

Tôn Hồng Tân

